Instytut Informatyki UMCS Zakład Technologii Informatycznych

Wykład 8

Programowanie generyczne

dr Marcin Denkowski

Lublin, 2019

AGENDA

- 1. Programowanie generyczne
- 2. Szablony funkcji
- 3. Szablony klas

PARADYGMATY PROGRAMOWANIA

- Sposób patrzenia na przepływ sterowania i wykonanie programu
- Główny podział
 - 1. Programowanie imperatywne (jak wykonywać)
- 2. Programowanie deklaratywne (co wykonywać)

(logiczne, funkcyjne, np. prolog, haskel, lisp, ocaml, erlang)

PARADYGMATY PROGRAMOWANIA

- Paradygmat imperatywny
- 1. Programowanie strukturalne
- 2. Programowanie proceduralne
- 3. Programowanie obiektowe
- 4. Programowanie generyczne

PROGRAMOWANIE GENERYCZNE

- Programowanie uogólnione (generic programming)
 - algorytmy, które działają w kategorii meta-typu
 - meta-typy są konkretyzowane podczas tworzenia instancji tych algorytmów
 - w języku C++ ta technika nosi nazwę szablonów (templates, parametric polimorphism, wzorce)

SZABLON FUNKCJI

1. Szablon funkcji – ogólny opis funkcji operująca na typach ogólnych, pod które podstawiane są typy konkretne

```
template < class T>
T max(T a, T b)
{
   if ( a > b) return a;
   return b;
}
```

SZABLON FUNKCJI

1. Szablon funkcji – ogólny opis funkcji operująca na typach ogólnych, pod które podstawiane są typy konkretne

```
template < class T>
T max(T a, T b)
{
   if ( a > b) return a;
   return b;
}
```

1. Szablon funkcji – nie jest funkcją, na jego bazie kompilator generuje funkcje w razie potrzeby

```
int main()
{
    int a = 5, b=4;
    int c = max<int>(a,b);  
}

int max(int a, int b)
{
    if (a > b) return a;
    return b;
}
```

INSTANCJE SZABLONU

Jawna instancja szablonu

```
template int max(int a, int b);
```

 Niejawna instancja funkcji poprzez domniemanie typu przy wywołaniu (dla typu float)

```
max(0.1f, 0.5f);
```

Jawna instancja funkcji przy wywołaniu (dla typu Element)

```
Element e1, e2;
e = max<Element>(e1, e2);
```

INSTANCJE SZABLONU

```
template < class T > max(T a, T b)
       if (a > b) return a;
       return b;
int max<int>(int a, int b);
   int a, b;
                                    float max<float>(float a, float b);
   int w = max < int > (a,b);
                                                 float a, b;
                                                 float w = max < float > (a,b);
            Kwadrat max<Kwadrat>(Kwadrat a, Kwadrat b);
                 Kwadrat a, b;
                 Kwadrat w = max < Kwadrat > (a,b);
```

SPECJALIZACJE JAWNE

Specjalizacja jest jawną instancją danego szablonu funkcji

```
template < class T > T max(T a, T b) { return (a>b ? a : b); }
```

Specjalizacja (przykrywa szablon)

```
template<> Vector max<Vector>(Vector a, Vector b) {
   return (len(a) > len(b) ? a : b);
}
```

Nieszablon (przykrywa szablon i specjalizację)

```
max(Element a, Element b ) {
   return ( len(a) > len(b) ? a : b);
}
```

DOPASOWYWANIE FUNKCJI

Mamy wywołanie:

```
funct('A');
Oraz szereg deklaracji:

1) void funct(int);
2) float funct(float, float = 3);
3) void funct(char);
4) char* funct(const char *);
5) char funct(const char&);
6) template<class T> void funct(T*);
```

DOPASOWYWANIE FUNKCJI

Mamy wywołanie:

Oraz szereg deklaracji:

funct('A'); **→**

```
1) void funct(int);
```

- 2) float funct(float, float = 3);
- 3) void funct(char);
- 4) char* funct(const char *);
- 5) char funct(const char&);
- 6) template<class T> void funct(const T&);
- 7) template<class T> void funct(T*);

Która funkcja/szablon zostanie dopasowana?

Dopasowanie do najlepszych:

- 1. Dopasowanie nazwy do funkcji i szablonów
- 2. Dopasowanie ilości parametrów
- 3. Dokładne dopasowania, w tym zwykłe funkcje przed szablonami
- 4. Konwersje będące promocjami typów
- 5. Konwersje standardowe
- 6. Konwersje użytkownika

SZABLONY KLAS

Definicja szablonu klasy

```
template<class Type>
                              //lub template<<u>typename</u> Type>
class Stack {
   Type items;
public:
   Stack();
   void push(Type t) { items[...] = t; }
   Type pop();
};
template<class Type> <u>Stack<Type></u>::Stack() {...}
template<class Type> Type <u>Stack<Type></u>::pop() {...}
```

INSTANCJA SZABLONU KLASY

- Instancja szablonu klasy

- Nie ma niejawnego dopasowania typu szablonu
- Każda instancja szablonu jest odrębną (niekompatybilną) klasą

ARGUMENTY NIEBĘDĄCE TYPAMI

```
    Klasa tablica

template<class T, int N> class Array {
    T items[N];
public:
                                       parametr
                                       niebędący typem
   Array() {}
                                      szablonu
    T& operator[](int i);
};
template<class T, int N> T& Array<T, N>::operator[](int i) {
    if(i<0 || i>=n) throw out_of_range();
    return items[i];
Array<Card, 12> cards;
```

DOMYŚLNE PARAMETRY SZABLONU

• Określenie wartości domyślnej parametru szablonu

```
template < class T1, class T2 = int > class Pair {....};

Pair < double, double > m1;  //T1 jest double, T2 jest double
Pair < double > m1;  //T1 jest double, T2 jest int

template < class T, int N=10 > class Array {...};
```

- Wartości domyślne można stosować tylko w przypadku szablonów klas.
- Wartości domyślne parametrów nie będących typami można stosować również do szablonów funkcji

SPECJALIZACJA CZĘŚCIOWA

- Podobnie jak dla funkcji, można stworzyć specjalizację szablonu klasy
- Możliwe jest również utworzenie specjalizacji częściowej

```
//szablon ogolny
template<class T1, class T2> class Pair {...};
//specjalizacja pelna
template<> class Pair<float, int> {...};
//specjalizacja na drugim parametrze
template<class T1> class Pair<T1, int> {...};
```

INNE

Szablon klasy z parametrem będącym szablonem

• Instrukcja **typedef**:

```
typedef Stack<int> StackInt;
```

SZABLONY A WIELOPLIKOWOŚĆ

- Szablon funkcji/klasy musi być znany w całości podczas generacji instancji
- Co znaczy, że umieszczamy go w pliku nagłówkowym .h

- Można część definicji umieścić w pliku .cpp <u>ale</u> muszą być też jawne konkretyzacje tego szablonu
- Pociąga to za sobą ograniczenie stosowania tylko tych konkretyzacji